

PROHLÁŠENÍ O SPOLUPRÁCI NA PROJEKTU

„Strategický rozvoj spolupráce aglomerací Olomouc a Opole“

Účastníci deklaráce (spolupracující/partnerské instituce):

Olomoucká aglomerace

Palackého 14
779 00 Olomouc
Zastoupena manažerem ITI A. Martincem

Ostravská metropolitní oblast

Prokešovo nám. 8
729 30 Ostrava
Zastoupena manažerkou ITI D. Vdolečkovou

Integrované územní investice
Hradecko-pardubické
aglomerace

Hradecko-pardubická aglomerace

Třída Míru 90
530 02 Pardubice
Zastoupena manažerem ITI F. Hoffmanem

Liberecko-jablonecká aglomerace

Nám. dr. E. Beneše 1
460 59 Liberec
Zastoupena manažerkou ITI B. Steinzovou

Úvod

Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (článek 7) se udržitelný rozvoj měst uskutečňuje prostřednictvím integrovaných územních investic, nebo prostřednictvím zvláštního operačního programu či zvláštní prioritní osy.

V České republice a v Polsku to jsou integrované územní investice (ITI), které se realizují v městských regionech (metropolitních oblastech/aglomeracích), a to na základě územních strategií. Poprvé tomu tak bylo v plánovacím období EU 2014-2020, realizují se ve stávající periodě 2021-2027 a nejinek tomu bude po roce 2028.

Do implementace ITI jsou vždy aktivně zapojeni všichni klíčoví stakeholderi dané městské oblasti. Jsou to mj. statutární města, kraje, ORP, univerzity a jejich technologické parky, školy, muzea, nemocnice, hospodářské komory, velcí zaměstnavatelé, církve nebo správci či majitelé významných kulturních památek. Právě tento aspekt odstartoval v minulých letech formování tzv. metropolitní spolupráce.

Metropolitní spolupráce představuje hierarchicky vyšší stupeň té mezi-obecní. Přičemž hlavním důvodem, je to, že se uplatňuje ve funkčních městských regionech, což jsou právě metropolitní

oblasti a aglomerace. Tyto regiony nejsou nijak uměle definovány, utvářejí se přirozeně, zpravidla na základě interakcí mezi významnými centry osídlení a jejich zázemím. Mezi typické interakční vztahy patří každodenní dojíždka do zaměstnání nebo za službami.

Vzhledem k vysokému stupni urbanizace, koncentraci obyvatel, ekonomické aktivity nebo vědy a výzkumu patří metropole a aglomerace ke klíčovým nositelům ekonomického, sociálního i environmentálního rozvoje územních celků, ve kterých se nacházejí. Proto Evropská komise klade velký důraz na zformování nebo institucionalizaci metropolitní spolupráce, protože jen tak se bude rozvoj efektivně uskutečňovat.

Metropolitní spolupráce, ať už institucionalizovaná, či nikoliv, vede k prohloubení partnerství nejdůležitějších aktérů rozvoje ve funkčních městských regionech, k posílení vztahů mezi městy a jejich zázemím, nebo k větší efektivitě při nakládání s finančními zdroji včetně evropských strukturálních fondů. Jedná se o důležitá evropská témata.

V Česku a v Polsku fungují aglomerace na odlišných principech. Liší se způsoby jejich vymezení, míra institucionalizace, způsoby řízení, správy a administrace, dále financování nebo závislosti na finančních prostředcích z EU. To do určité míry představuje bariéry, např. v rozvoji strategické, přeshraniční kooperace mezi aglomeracemi, ale může znamenat i potenciál k optimalizaci procesů budování metropolitní spolupráce, např. transferem dobré praxe, vzájemném učení se nebo budováním přeshraniční sítě spolupracujících subjektů.

Účel deklaráce

V oblasti česko-polského pohraničí bylo vymezeno devět aglomerací, které implementují nástroj ITI (v Polsku ZIT). Na polské straně to jsou aglomerace měst Opole, Walbrzych, Jelenia Góra, Rybnik a Bielsko-Biała, jejich území tvoří celkem 125 gmin. V české části pak leží Ostravská metropolitní oblast, Olomoucká, Hradecko-pardubická a Liberecko-jablonecká aglomerace. Ty zahrnují celkem 544 obcí.

Na základě deklaráce o partnerství, podepsané dne 13. 9. 2016, spolu dlouhodobě spolupracují Olomoucká a Opolská aglomerace. Díky realizaci společných bilaterálních projektů jejich pracovníci podrobně zanalyzovali příklady dobré praxe při realizaci ITI, identifikovali možnosti rozvoje metropolitní spolupráce ve svých regionech a zahájili práce na tvorbě mezisektorové sítě spolupráce.

Ambicí těchto partnerských institucí je rozšířit spolupráci aglomerací na celé česko-polské pohraničí s cílem definovat standardy pro optimální fungování metropolitní spolupráce a rozvoj přeshraniční (mezinárodní) metropolitní spolupráce. Důležitou součástí plánovaných aktivit je také hledání dalších finančních nástrojů/zdrojů pro rozvoj funkčních městských regionů nebo ustanovení širších platforem spolupráce.

Zástupci ostatních aglomerací si jsou vědomi, že kvalitně definovaná, nejlépe institucionalizovaná, standardizovaná a kompatibilní metropolitní spolupráce v aglomeracích česko-polského pohraničí může přispět k efektivnímu rozvoji tohoto regionu, ale také k rozvoji mezinárodní spolupráce. Současně konstatují, že procesy legislativního zakotvení metropolitní spolupráce v právních rádech obou zemí jsou velmi pomalé a proto je nezbytné najít další možnosti pro její podporu a optimalizaci.

Za tímto účelem bude předložena žádost o finanční podporu z Operačního programu Interreg Česko-Polsko 2021-2027 projektu „Strategický rozvoj spolupráce aglomerací Olomouc a Opole“. Ten bude předložen do prioritní osy 4.1 programu (spolupráce institucí a obyvatel). Nositeli projektu budou

Opolská (vedoucí partner) a Olomoucká aglomerace (partner projektu zastoupený Regionální agenturou pro rozvoj Střední Moravy).

Mezi hlavní cíle projektu patří 1) prohloubení spolupráce mezi aglomeracemi česko-polského pohraničí, 2) zintenzivnění a zefektivnění transferu dobré praxe v oblasti fungování metropolitní (mezi-obecní) spolupráci ve vazbě na její financování, 3) definování standardů (mezinárodní) metropolitní spolupráce pro potřeby společných řešení vybraných problémů, tvorby společných strategií nebo přípravu mezinárodních projektů.

Výsledky projektu budou pilotně implementovány v Olomoucké a Opolské aglomeraci, partnerským institucím/aglomeracím budou poskytnuty zdarma.

Přísliby účastníků deklarace

Zástupci Olomoucké aglomerace poskytnou všechny výsledky a výstupy projektu partnerským institucím/aglomeracím a budou je průběžně informovat o všech projektových aktivitách. Sekretariát Olomoucké aglomerace bude o aktivitách projektu informovat vedení Statutárního města Olomouce a zástupce implementační struktury ITI Olomoucké aglomerace. Pro participující zástupce partnerských aglomerací bude zajištěna možnost finanční náhrady za účast na aktivitách projektu.

Zástupci partnerských aglomerací (Ostravské metropolitní oblasti, Hradecko-pardubické a Liberecko-jablonecké aglomerace) mají zájem o výsledky projektu a budou na něm participovat. Současně se zavazují se k vyslání zástupce své instituce k účasti na vybraných aktivitách projektu (jednání pracovních skupin, připomínkování materiálů apod.) a budou informovat řídicí struktury svých aglomerací (ITI) o zapojení do projektu a jeho výsledcích.

.....
Ing. Aleš Martinec

.....
Mgr. Dagmar Vdolečková

.....
Mgr. Barbara Steinzová

.....
Ing. Filip Hoffman